

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 94

číslo: 7

16. února 2014

Cena: 8 Kč

JEDEN PÁN, JEDNA VÍRA...

ANEB O MÍŘE JEDNOTY V NAŠICH SETKÁNÍCH

Setkání v České Lípě

Na Českolipsku mají ekumenická setkání své místo.

Začátek letošní spolupráce inicioval Viliam Matějka, duchovní Římskokatolické církve, a samotné bohoslužbě předcházela organizační schůzka na faře bratra Viliama, kde jsme domluvili průběh bohoslužby a účel bohoslužebné sbírky; za katolickou církev kněz Viliam Matějka, za Českobratrskou církev evangelickou bratr farář Tomáš Mencl, za Jednotu bratrskou duchovní Miroslav Boš, za Křesťanské společenství Tomáš Krajník a za naši Církev československou husitskou pak kazatelé Maruška a Vlastimil Náhodovi, sestra farářka Eliška Raymanová a bohoslovec na praxi Martin Stárek.

Sbírka byla navržena na konkrétní účel a to na „obědové konto“ pod patronací ThDr. Martina Chadimy. Místem konání byl kostel naší církve v České Lípě, kde jsme se setkali 21. ledna...

Samotná jednota nás zde oslovila již před začátkem. Přes naše rozdílnosti a různá obdarování se projevila jistě Boží vůle. Úvodní píseň Křesťanského společenství nás společně naladila k samotné bohoslužbě.

Její úvod vedli manželé Náhodovi v duchu tradic prvních obyvatel

Kanady. Následoval chvalozpěv bratru a sester z K. S., kající modlitba bratra Viliama a po čtení z písma a evangeliu pak homilie sestry farářky Elišky Raymanové a apoštolské vyznání víry pod vedením duchovního Jednoty bratrské Miroslava Boše. Hudebně zpracované vyznání víry bylo skutečně oslovující. Přímluvné modlitby zazněly z úst Tomáše Krajníka a br. faráře Tomáše Mencla, jenž vedl i netradiční pozdravení pokoje „don de Dieu“ /dar Boží!.

Po bohoslužebné sbírce určené dle domluvy na obědové konto a dalším hudebním vstupu jsme společně vyznali odhodlání k jednotě, které vedl bratr Martin. Na závěr zazněla píseň s příznačným názvem „zpěv k vyslání“, požehnání ses. Marušky a rovněž milé pozvání bratra Vlastimila k pohoštění na faře.

Je posilující cítit jednotu, stejně jako výzvu apoštola Pavla, která je nadčasová a dotýká se nás, jako v době minulé oslovovala korintské křesťany. To vše by jistě nebylo možné bez Boží milosti skrze Krista, který je společnou cestou pro nás všechny. Přišli jsme z různých stran a církví a společně vyšli ve víře v jednotu. **Děkujeme Bohu za milost, že jsme směli být sjednoceni skrze Ježíše Krista, v místě kde žijeme.**

**Martin Stárek, student HTF UK
Mgr. Eliška Raymanová, farářka**

Hledíme jednotu Boží

Dne 23. ledna se uskutečnila v nové kapli na katolické faře v Chlumci nad Cidlinou ekumenická bohoslužba za účasti chlumeckých duchovních z Římskokatolické církve, Českobratrské církve evangelické a Církve československé husitské. Ač na katolické faře, počtem výrazně převyšovali věřící z naší církve; patrně mají vážnější zájem o společná setkání i s křesťany z jiných církví, zvláště jednání se o modlitbu za jednotu. Otázkou totiž je, s jakým očekáváním k těmto společným modlitbám přicházíme... Někdy je to jen formální účast s pocitem, že jednota křesťanů by podle slov Ježíše Krista měla být a možná by to bylo i fajn, ale jinak jsme uzavřeni do své církve, své komunity, kde je nám dobře, kde jsme si již přivykli...

Setkání a bohoslužby za jednotu křesťanů se konají pravidelně a přesto se často jedná o jednotu formální a ve skutečnosti o přiblížení zase tolik zájem nemáme. Nechce se nám ani trochu ustoupit z našich zvyků a tradic, které jsou často jen nepodstatné drobnosti, vytvořené na základě nějaké události, důrazu, v určité době. Toto vytváření a „držení si“ bariér může vycházet z toho, že se necítíme dostatečně pevní v té naší tradici a pak zaujímáme obranně

mechanismy nebo že si uvědomujeme, že ne vše je v pořádku a snažíme se toto své vědomí zakrýt. Ten nejzákladnější důvod je, že nám chybí zdroj jednoty – Hospodin sám. Pokud se tedy setkáváme a prosíme za jednotu křesťanů, neprosíme o to, abychom byli sjednoceni jako lidé, jako společenství. **Prosíme o to, abychom byli sjednoceni s Bohem, hledíme tuto jednotu s Ním,** snažme se k Němu ve svých životech přiblížovat, aby prostoupil celý náš život, naši mysl i srdce. Pokud pak budeme vycházet z této jednoty s Bohem, kterou s Ním zažíváme na osobní rovině, tak ona jednota v nás bude dále klíčit a vyrůstat a postupovat nás. Budeme ji šířit dál a to nejen mezi naše blízké a do našich společenství, ale i dále mezi další lidi, mezi bratry a sestry z jiných církví. To je zkušenost i mnohých mystiků, že čím jsou Bohu blíže, tím více jsou nepatrné, malicherné a zároveň se stírají hranice i tradice jednotlivých konfesí a komunit. Velmi výstižně o jednotě mezi Bohem a člověkem i vzájemně mezi lidmi se vyjádřila Terezie Benedikta od Kříže, občanským jménem Edith Steinová: „*Vždycky mi byla vzdálena myšlenka, že Boží milosrdenství je vázáno na hranice církve. Bůh je pravda. Kdo hledá pravdu, hledá Boha, ať si to uvědomuje či nikoliv.*“ **R. Kotrč**

Milí čtenáři, v minulém, tematickém čísle Českého zápasu jsme se zaměřili na sociální aktivity církve, které jsou takřkajíc jejím základním stavebním kamenem a posláním. Přestože byly po čtyřicet let totalitě silně utlumeny, s jejím pádem se opět začaly rozvíjet a dnes tvoří stěžejní pilíř činnosti naší církve.

Vzhledem ke kapacitě časopisu jsme se však mohli zmínit pouze o nepatrném zlomku širokého spektra aktivit, a tak jsme se rozhodli této tematice věnovat i část aktuálního čísla a uveřejňovat příspěvky se sociální oblastí spojené nadále vždy, když se naskytne příležitost a v časopise kousek místa. Jde koneckonců o oblast, která se dotýká každého z nás a tvoří samou podstatu naší práce.

(Na obrázku kresba z „nazaretského kalendáře“ 2013)

DOMEČEK V TRHOVÝCH SVINECH

Domeček v Trhových Svinech působí v jihočeském jižních Čechách více než dvacet let. Za ta léta se rozrostl do mnoha oblastí, ale těžiště své práce vidí v činnostech s dětmi a mládeží a v péči o handicapované – jak sám uvádí: „*na principech křesťanské lásky a etiky v souladu s právním rádem a požadavky standardů sociálních služeb...*“ Dnes spravuje především nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (dále NZDM), jehož posláním je poskytovat dětem a mládeži informace, podporu a prostor pro smysluplné trávení volného času. Snahou je posílit u nich zodpovědnost a sebedůvěru, předcházet a snižovat sociální a zdravotní rizika související se způsobem jejich života. V rámci NZDM funguje v Trhových Svinech **Klub Archa** a **Klub Domeček**.

Na Domečku se scházejí spíše mladší děti, mohou tu využívat klubovnu, kde jsou deskové hry, doučování, zúčastnit se dramatické a tvořivé dílny.

Klub Archa poskytuje bezpečný prostor mládeži, která se zde může setkávat i zabavit; kladen je důraz i na prevenci sociálně patologických jevů u teenagerů a osvětu v této oblasti.

Od května roku 2013 Domeček zahájil nový projekt s názvem 3P pro rodinu – podpora, pomoc, prevence. Nabízí podporu sociálně ohroženým rodinám s dětmi formou terénní služby v přirozeném prostředí rodiny. Ohrožené rodiny řeší řadu problémů (špatné bytové podmínky, nezaměstnanost, dluhy...). Ve spolupráci se sociálním odborem v Trhových Svinech byly vtipovány tyto rodiny v regionu. Jde o to předcházet prohloubení krize v rodině (a případnému odebrání dítěte), zlepšit kvalitu života i péči o děti. Aktivizovat

vlastní síly rodiny, posílit rodičovské role. Podpořit rodinu tak, aby zvládla samostatně řešit problémy každodenního života nezávisle na službě. Některé děti z těchto rodin se účastnily letního tábora pořádaného Domečkem. Projekt se rozjel za

Den otevřených dveří 2010

finanční podpory Jihočeského kraje. Tato podpora skončila, v práci ale Domeček dále pokračuje a hledá nové zdroje pro zachování služby. Domeček se též delší dobu věnuje zaměstnávání osob se zdravotním postižením či znevýhodněním. Pro zaměstnance je práce v dílně důležitá nejen coby uplatnění, ale i sociálně. Zájemců o práci je mnoho, kvůli omezené kapacitě nelze všem vyhovět. Výrobky z keramické dílny jsou

na trzích úspěšné, Domeček se pravidelně zúčastňuje např. Hobby trhů v Soběslavi, Vánočních trhů na českokobudějovickém náměstí apod. Pro klienty s těžkým zdravotním postižením provozuje dopolední integrační řemeslnou, tzv. ergoterapeutickou dílnu. Na Domeček přijíždějí např. uživatelé Centra sociálních služeb Empatie. V listopadu minulého roku byl otevřen v Českých Budějovicích nový obchůdek, který je zároveň aranžérskou dílnou a zaměstnává tu též osoby se zdravotním znevýhodněním. Organizace též provozuje šatník pro sociálně slabé občany.

Čtenáři ČZ mnohokrát četli o letních táborech, které Domeček pořádá; např.: divadelní, keramický, křesťanský ve dvou bázích a vodácký, někdy hudební, také pobyt pro dospělé s handicapem „Putování s Domečkem“. Loni provozoval technickou památku Buškův hamr a konal zde letní akce, např. dětský den, Kovářské slavnosti, Brambóriádu. V zimním období je každý rok výstava Domečku v kulturním domě a ples Dobré vůle (tento rok 8. února).

Domeček musí v posledních letech tak jako řada jiných zařízení řešit ožehavé finanční otázky; s vděčností přijímá podporu sponzorských organizací i drobných přispěvatelů. Přejme do dalších let, aby zde nacházeli dále útočiště, inspiraci a podporu děti a mládež a také lidé se zdravotním znevýhodněním či postižením a aby činnost Domečku nemusela být z finančních důvodů omezena.

Děkujeme také za vaše modlitby a podporu Církve československé husitské.

Mgr. D. Nováková
(ped. pracovnice Domečku),
Mgr. M. Vyhliďková
(soc. pracovnice Domečku)

O shovívavém panu Bezdomovci

V bufetu pod širým nebem vyposlechl jsem nechtěně rozhovor dvou bezdomovců, respektive monolog jednoho k druhému. Nejsm si ale tak jistý, komu bylo sdělení ve skutečnosti určeno.

„Nejsm jen tak nákej řadovej somrák. Peníze, co jsem si půjčil, jsem zatím vždycky vrátil. To J., co jsem s ním dělal na šachtě, ten je na tom hůř, už peníze nevrací a kamarádi se s ožraly u metra. Nasbírat šedesát kilo papíru za den přece není zas takovej problém, když víš, jak na to. Cikánka L. ze Smícháče ti za dvacku prodá perfektní krosnu a v ní můžeš nosit papír do sběrný.

V azyláci jsem si dal sprchu, peníze na pivo a na jídlo zatím mám. Tady je to ještě celkem dobrý, nikdo tě tu nevyhání, nikdo po tobě nejede. Občas jedu busem až na konečnou na venkov. Tam jsou lidi ještě jiný. Taky jsem tam v hospodě

dostal jitrnici, na konci pěkně zavázanou. Maj tam starý litinový kamna, co krásně hřejou. To byla paráda. V neděli jsem byl na mši. Oni ty věřící nejsou zas tak špatný. Na Vánoce jsme v Hostivaři dostali vánoční zel-

ňačku s velkejma kusama klobásy a víno. Malýho od nich jsem znal už před lety. Nedávno jsem ho zas potkal a říkal mi: „Ty seš ještě na ulici?“ Teď je prej někde na Hradě. Dokonce k nim patří i ten Grygar. Někdy je to dost složitý na pochopení, co říká, ale docela zajímavý. Teď maj dostat nějaký ty majetky, ale mně to nijak nevdá, já jim to přeju. Tak já si dám párek a pivo. Mám ale už jenom dvacku, tak teda zvítězilo pivo. Takže mi dejte jednoho kozlíka.“

Konec hovoru jsem si nevyslechl; co jsem měl slyšet, to jsem si poslechl. Bezdomovec zůstal, já jsem odešel domů. Byla zima, tma a dost pozdě.

V moudrých příbězích se občas vyskytují tuláci, prostáči či děti, za něž je „přestrojen“ mistr nebo i sám Mistr. Jsem tedy rád, že jsem coby věřící vyvázl díky církevní sociální práci a shovívavému monologu pana Bezdomovce, možná fakticky určenému mně, bez pohromy. Alespoň zatím.

vd

Foto: Wikipedia/Eric Pouhier

Z kazatelského plánu

Šestá neděle po Zjevení

Bud' mi skálou záštitnou, bud' opevněným domem pro mou spásu. Tys můj skalní štít a pevná tvrz má, ved' mě pro své jméno a doved' mě k cíli. ŽALM 31,3-4

První čtení z Písma: Deuteronomium 30,15-20

Tužby pro dobu po Zjevení Páně:

1. Abychom Ježíše jako Syna Božího vyznávali a za Pána jej přijímali, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom v naší církvi o duchovní dary pečovali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písma:

Panovníku, Hospodine, ty jsi posilou všech, kdo v tebe věří. Milostivě přijmi naše modlitby, neboť jsme slabí a bez tebe nemůžeme činit nic dobrého. Svou milostí nám pomáhej zachovávat tvá přikázání, abychom se ti líbili v myšlenkách i ve skutcích! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: 1. Korintským 3,1-9

Evangelium: Matouš 5,21-27

Verše k obětování: Matouš 5,23-24

Verše k pozhnání: Žalm 119,12-13

Modlitba k pozhnání:

Panovníku, Hospodine, děkujeme ti, že nás u svého stolu sytíš nebeskou radostí a pokojem. Dej, ať neustále toužíme po pravém životě! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 48, 54, 182, 291, 295, 307

Závislost a uzdravení

Když jsem ještě pracoval na psychiatrii, svěřil mi jeden pacient svůj příběh osudového setkání. Tady je:

„Vše začalo nenápadně. Nemohl jsem spát, tak mi lékař předepsal lék na spaní s tím, že jej mám užívat maximálně jeden týden. Hned večer jsem si vzal těsně před spaním první tabletku a ulehlo do postele. Náhle mi zazvonil telefon, vstal jsem z postele a asi 15 minut chodil po bytě a hovořil. Když telefonát skončil, lék již patrně začal účinkovat, protože jsem se začínal cítit nějak dobře, spát se mi nechtělo, ale jakési tajemné blaho pohltilo celé mé vnímání.

Mé myšlení se změnilo, měl jsem najednou nápady, jaké by mne ve stavu čisté mysli nikdy nenapadly. Byly to nápady jak kladné a konstruktivní, tak destruktivní a trapné... ale to člověk v tom blaženém stavu nebyl schopen rozlišovat.

Morální kocovina přišla až ráno, když jsem si poskládal dohromady

střípky předešlé noci – lék totiž způsobuje krátkodobé výpadky paměti – něco jako alkoholické „okénko“.

Ze zvědavosti jsem se do tohoto stavu odvážil dostat i další a další noc. Vždy to bylo velice barevné a krásné. Najednou mě to pohltilo natolik, že mi krabička léku došla. Uprosil jsem lékaře, ať mi napíše ještě jednu, poslední. Zalhal jsem, že stále nemohu spát.

Vše se znovu a znovu každou noc opakovalo a já zjistil, že jedna tableta už nestačí. Abych to zkrátil – dopracoval jsem se do stavu, kdy jsem jich musel mít deset denně (to už jsem si je za nemalé peníze kupoval od překupníků přes internet). Jednou jsem se v oblouzněné a nekontrolovatelné mysli spletl a spolykal jich najednou 40 a zapil je lahví piva! Jak jsem se pak dozvěděl od přítelkyně, měl jsem zástavu srdce, přivolaní záchranářů mne oživilo a já se probudil až na resuscitačním oddělení v nemocnici.

Ale chci vám, Aleši, vyprávět něco jiného. Ve stavu klinické smrti jsem

nebyl v bezvědomí. Náhle jsem se ocitl v tmavém a tichém prostředí. Byl jsem tam jenom já a ve dlani jsem měl jednu tabletku léku na spaní. Díval jsem se na ni a přemýšlel, co to znamená. Najednou jsem uslyšel hlas: „Toto je tvá láska, můj synu? Pro tohle sis zničil život a ublížil svým nejbližším?“ Padl jsem na kolena a rozplakal se...

Hlas, to už jsem pochopil, že Bůh, se rozhovořil ještě jednou: „Ukázal jsem ti tvé osobní peklo, do kterého ses dostal svojí nerozvážností. Protože tě miluji, toto není konec tvého pozemského příběhu. Budeš lidem vydávat svědectví o tom, co jsi prožil...“

Probudil jsem se na nemocničním lůžku, napojen na mnoho hadiček. Od té doby tento příběh vyprávím, komu jen můžu. Bůh se mi dal poznat a zachránil mi život!“

Myslím si, že varování, poučení i naděje ve výše popsaném příběhu může nalézt každý člověk – věřící i nevěřící.

Aleš Toman

Nad Písmem

Čo/KOHO SI ZVOLÍŠ?

Milé sestry a milí bratia,

keď Boh tvoril tento svet tj. našu zem, na ktorej žijeme, bolo to všetko dobré. Človek bol vo svojom srdci dobrý. Jeho prostredie – záhrada, rastliny, živočíchy, hory, lesy atd. – bolo tiež dobré. Boh všetkému živému požehnal. Samotného človeka umiestnil do nádhornej záhrady Eden, v ktorej mohol radosť a pokojne žiť a pracovať a tiež ju mal aj strážiť. Boh človeku žehnal a mali spolu dobrý vzťah, vo ktorom človek uctieval a miloval svojho Stvoriteľa a poslúchal ho. Nebol však žiadnym robotom, ale pretože je Jeho obrazom, mal a má aj dnešný človek slobodnú vôľu či bude Boha poslúchať alebo nie. Vtedy ho poslúchal a oslavoval ho svojim životom.

Človek mal však aj jednu podmienku a jeden jediný rozkaz od Boha, ktorý mal poslúchnuť a držať sa ho: „Zo všetkých stromov záhrady smieš jesť, ale zo stromu poznania dobra a zla nesmieš jesť, lebo v deň, keď budeš z neho jesť, istotne zomrieš.“ (Gn 2,16-17) Žiaľ podvodom a klamom toho Zlého tento rozkaz porušil. Pojedol ovocie zo stromu poznania dobrého a zlého a všetko to dobré sa v ňom narušilo a poznal aj to zlé, ktoré v ňom začalo pôsobiť a viesť k smrti.

O tom, ako to zlo v ľudskom jednaní sa rozširovalo, je nám všetkým známe. Nedávno som sa na jednom školení pre prácu s deťmi dozvedela o pomôcke k pochopeniu veľkonočného príbehu, a to o špirále vyslobodenia zo zla podľa evanjelia. Zlo sa šíri evidentne v jednotlivých ľudských skutkoch, a to od zhršenia Adama a Evy, cez zavraždenie Ábela Kainom atď. Špirála vyslobodenia sa začína vianočným príbehom o predpovedi, počatí a narodení Ježíša Krista a pokračuje

niektorými kľúčovými udalosťami zo života Ježíša. Ježíš vstupuje do šírenia zla vo svete a dáva tak ľuďom nádej na nový začiatok dobra vo svojich životoch, pretože On je ten, ktorý nás zmieril s Bohom, zastavuje to zlo v nás i okolo nás a roztáča tak špirálu dobra nielen v našich životoch, ale i v celých dejinách spásy.

Než Ježíš prišiel a naplnil proroctvá a dielo spásy predpovedané Bohom a zaznamenané v Starom zákone, Boh mnohokrát k svojmu ľudu prichádzal a znovu ho k sebe volal. V núdzi a trápení ho zachraňoval. Boh človeka, ako som to už uviedla, stvoril zo slobodnou vôľou a človek sa môže vždy rozhodnúť, čo alebo skôr koho si v živote zvolí. Dnešný starozákonný text nás k tomu tiež vedie: „Pozri: dnes som ti predložil život a dobro, smrť a zlo.“ (Dt 30,15) Keď si človek vyberie život a dobro, tak má príkaz milovať Hospodina, kráčať po Jeho cestách a zachovávať Jeho príkazy, Jeho ustanovenia a Jeho právne predpisy. Tak bude žiť a tiež rozmnožovať sa. Ale ak si človek zvolí smrť a zlo, ktoré vychádza z postoja jeho vlastného srdca, teda keď sa od Boha odvráti a nebude ho poslúchať, dá sa zase zviest', bude sa klaňať iným bohom a bude tak im slú-

žiť, tak mu Boh sám oznamuje, že určite zahynie a nebude dlho žiť v krajine, ktorú má zaujať.

S rovnakou naliehavosťou, s akou v knihe Deuteronomium Hospodin stavia človeka k voľbe medzi dobrom a zlom, Ježíš v dnešnom evanjeliu ľuďom znovu pripomína, čo Boh povedal im otcovi, a odhaľuje hĺbku Božích prikázání. Čo znamená nezabiješ? – ktorý postoj v srdci k tomu človeka určite dovedie. Postoj hnevu a zloby, ktorý vedie k pomste. Čo znamená cudzoložstvo? – každý, kto žiadostivo už len pozerá po cudzej žene, už scudzoložil s ňou v srdci. Závažnosť vyvarovania sa zvädzaniu hriechu a zla v našom srdci Ježíš symbolicky prirovnáva až ku zbavovaniu sa hriechných údov ako ochrany pred pádom celého človeka. Čo znamená krivo prisahať? – Ježíš nás varuje, aby sme vôbec neprisahali, ale nech je naša reč jasná, vyjadrená buď áno – áno alebo nie – nie, lebo čo je nad to, je od Zlého. Samotným Ježíšom sme vedení k voľbe, aby sme neprepadali hriechu a zlu, ale v ňom robili a žili dobro, ktorého je nositeľom. Záleží to však na našej slobodnej vôli a voľbe: čo alebo skôr koho si každého dňa zvolíš vo svojom živote?

Henrieta Zejdová

**Náš drahý Pán,
nech v tebe sme schopní každého dňa
zvoliť si život a dobro v našich životoch,
a tak prejavíť, že ťa milujeme celým srdcom,
mysľou aj dušou aj celou svojou silou
a chceme ťa nasledovať, uctievať a poslúchať.
Pomôž nám aj každého dňa odvrátiť sa, zriecť sa
a dostať sa z moci zla a odolať mu.
Ochraňuj nás a zbav nás preto od všetkého zlého.
Amen.**

Příběhy lidí z borovanského Nazaretu

Kreslila Ivetka z Nazaretu

Martin
Mladý muž, který začal v Nazaretu před šesti lety na pozici klienta. Jeho handicap (Aspergrův syndrom – tzv. nepravý autismus) jej i často přiváděl do nečekaných prapodivných situací. Přeci se však podařilo po krůčcích to, že si osvojil pracovní návyky při výrobě keramiky. Naučil se vyrábět tzv. zahradní keramiky – tedy různé rukama vytvářené figury až do půlmetrové výšky. Proto jsme jej mohli nakonec i zaměstnat na krátký pracovní úvazek. Vrcholem jeho tvorby je prozatím velký betlém (dvanáct postav plus ovečky) připravený pro město Hrádek nad Nisou. Martin má výbornou paměť a je velkým čtenářem všeho možného, dříve i jízdnicí řádů, které se učil nazpaměť. Snažíme se, aby i tento talent mohl smysluplně využít. Pořádáme například mykologické přednášky a výstavy, které má na starosti. Umí dobře anglicky a hraje na klavír, a je schopen udělat i hudební pořad, například k výročí úmrtí Karla Hašlera. Zprostředkovali jsme mu tedy možnost hrát na varhany a poslední roky tak doprovází bohoslužby ve sboru naší církve. Martin se určitě dál bude potýkat se svým handicapem, ale na druhé straně věříme, že bude moci i využívat co nejvíce svá obdarování.

Marek
Marek je více než třicetiletý vozičkář, který se může přemísťovat jen

s pomocí osobního asistenta. Má zpravidla dobrou náladu, takže je oblíben mezi zaměstnanci i klienty borovanského Nazaretu. Někdy je mu špatně rozumět a to tím hůře, čím více se snaží něco důležitého sdělit. Když však má příležitost si svou řeč rozmyslet a připravit, tak většinou překvapí své okolí logikou i myšlenkami svého projevu. Stalo se už tradicí, že mívá závěrečné sobotní ranní zamyšlení nad Hesly Jednoty bratrské na nazaretském „Putování s oslem“. Marek rád pracuje při výrobě keramiky, dobře ovládá počítač a zajímá se o spoustu věcí z oboru kultury, zdravotnictví apod. Před několika lety byl postaven před těžké dilema. Měl odejít z domova, kde mu s přibývajícím věkem rodiče již nemohli poskytovat stálou péči, do ústavu; zároveň však snil svůj sen o samostatném životě. Nakonec se s pomocí města Borovany podařilo Marka umístit v pečovatelském domě, kam za ním dochází osobní asistentka, která obstará vše potřebné. Každý pracovní den je pak Marek u nás jako klient Centra denních služeb – sociální služby Nazaretu. Domů jezdí jedenkrát za čtrnáct dnů na víkend, občas se účastní i nějaké kulturní či osvětové aktivity našeho zařízení, popřípadě jej někdo dopraví na bohoslužbu do sboru Církve bratrské nebo ČČSH. Markovi se splnil jeden z jeho snů – ten o samostatném životě. **Karel Filip**

Sebevraždy všedního dne: co my na to?

Tato otázka zazněla v názvu konference, kterou pořádala Evangelická teologická fakulta UK ve spolupráci s Psychosociálním intervenčním týmem ČR a dalšími institucemi na konci loňského roku. Zkušenosti zde s posluchači sdíleli lidé, kteří se se sebevraždou jedním a jeho následky osobně setkali či setkávají, a to především na železnici: strojvedoucí, dražní hasič, novinář pardubického deníku, jenž tuto situaci zažil v rámci své profese i jako cestující, a maminka dívky, která se ve svých patnácti letech rozhodla na kolejích ukončit svůj život a také svůj záměr uskutečnila. Její smutné vyprávění bylo tragickým, svou autentičností však velmi cenným příspěvkem celého setkání, provázeného vzrušenými debatami, jejichž cílem bylo obecněji pojmenovat otázky a dilemata obsažená v tématu, postoje z pozic osobních, profesionálních a společenských i míru solidarity a odpovědnosti. Zdali bylo tohoto cíle zcela dosaženo, je otázkou, nesporné však je, že všichni účastníci setkání si uvědomili, jak velký okruh lidí je zasažen sebevraždou jedním, jak obrovskou dávku profesionality vyžaduje práce lidí „zapojených“ v zásahu, ať již v rámci integrovaného záchranného systému (tísňová linka 112, psychologové HZS ČR) či při řešení následků...

Na půdě teologické fakulty, kde se setkání konalo, bych očekávala důrazněji prezentovaný biblický pohled na tak závažné téma. Přednášející, teolog Ladislav Beneš dostal prostor pouhých několika minut, a tak jsme se jen dozvěděli poměrně překvapující skutečnost, že Bible je v tomto ohledu poněkud ambivalentní, ani nenazývá sebevraždu explicitně hříchem. V příslušných verších hovoří o sebezabití (například případ Saula a jeho synů, Achitofele, Samsona, Zimriho či novozákonního Jidáše) není posouzení činu primárním zájmem autorů – ač jsou tyto texty zajímavé z mnoha hledisek... Představa sebevraždy coby smrtelného hříchu není biblicky podložena, tento názor se objevuje až o několik století později vlivem stoicismu a dalších názorových proudů; poslední čin člověka tedy nerozhoduje o tom, zda bude „pohrdán“. Dr. Beneš se dotkl otázky hříchu, lidského zápasu s mocí působící proti životu, pašijového příběhu (u něhož řada vykladačů rovněž hledá souvislost se sebevraždou) i naděje, kterou představuje vzkříšení z mrtvých. Konference rovněž ukázala, že u nás velice citelně chybí péče o ty, kdož se o sebevraždu pokusili. A také, že mnoho závažných otázek zůstává bez odpovědi. To však neznamená, alespoň doufám, že je nehledáme a nebudeme nadále hledat. **K. B.**

NAŠE RECENZE

Zdeněk Svoboda: Doma, Brno: Brněnská diecéze ČČSH 2013.

Úctyhodné literární dílo bratra faráře Zdeňka Svobody, jež bylo předloni k jeho pětadesátinám péčí Tiskového střediska brněnské diecéze představeno antologií *Pro chléb a víno*, se před uplynulými Vánoce rozrostlo o novou položku, útlu sbírku veršů pro děti s prostým názvem *Doma*. Autorova tvorba pro děti sloužila od 60. let především potřebám duchovní péče, časem se však pustila i do beletrizovaných forem, jejichž nejvýraznějším plodem je kniha pohádek *O princích Áránovi a Áránovi* (2007).

Zalistujeme-li knížkou *Doma*, seznáme, že její básnický tvar souzní s lapidárně jednoduchým názvem: krátké básničky, zpravidla čtyřverší, si všimají běžných předmětů, jež patří ke každodennosti domova. Dospělá mysl již nepřizná takovému hrnku, židli či kamnům kus výjimečnosti, avšak okouzlené dětské oči jim ještě dokážou propůjčit nečekanou roli (lžice je tanečnicí, barevné nitě vlečkou) či ocenit jejich přirozený, pro dospělé fádne samozřejmý řád (Stojí, stojí stůl, / na něm chléb a sůl. / Sedáváme pospolu / nejráději u stolu). Jednoduchá rytmická struktura básniček s výraznými rýmy je zjevně

inspirována lidovou poezií hádanek, říkadél a rozpočítadel, verše jsou půvabné, humorné (Dveře), rozverně (Židle) i křehce něžné (Hrněk). Dýchne-li na čtenáře z knížky zároveň i určitý starosvětský poklid, je to jistě i výtvarným vnosem Lumíra Čermery. Jeho ilustrace jsou výrazně, avšak neprůbojně barevné, laděné většinou do červených a modrofialových tónů, které se uplatňují především na tapetových vzorech pozadí. Nová, pěkně vypravená knížka veršů Zdeňka Svobody spolehlivě poslouží jako vkusný dárek a potěší nejen děti, ale i jejich dospělé.

Marcel Sladkowski

JAN KARAFIÁT II.

Karafiátovým nejvýznamnějším dílem, jež natrvalo vešlo do povědomí mnoha generací čtenářů, jsou jeho *Broučci*. Autorský pohádkový příběh byl napsán v době, kdy úroveň literatury pro děti a mládež byla stále v zajetí didaktického pojetí tehdejších tvůrců – kněží, učitelů. Od prvotního nápadu, který podpořila skotská přítelkyně Miss Buchanan, došlo k realizaci v letech 1873/74. Plachý autor své dílo vydal v r. 1876 v Praze anonymně, vlastním nákladem v podobě útlé brožované knížky s nevábny černobílým přebalem. Dlouho ležela na pultech nepovšimnuta, prodalo se jen málo výtisků. Na počátku 90. let 19. stol. toto pro oko nevzhledné 1. vydání *Broučků* objevil novinář, spisovatel a historik Jan Herben u knihkupce Horkeho. Jeho časopis *Čas záhy* přinesl recenzi *Broučků*, již na Herbenův podnět napsal kritik Gustav Jaroš Gamma, který neznámého autora nazval vzletně českým Andersemem.

Právem. Vždyť Karafiát se v českém kontextu takto stal zakladatelem žánru české moderní autorské pohádky. Na základě příznivé kritiky byl rázem celý náklad *Broučků* z r. 1876 rozebrán, nakladatelé se předháněli s novými vydáními, která stále vycházela bez uvedení autora, i když se Karafiát přihlásil k autorství ve svém článku v Reformovaných listech v r. 1903. Poprvé je uveden jako autor až v 10. vydání *Broučků* z r. 1912. Do tohoto roku, kdy zemřela Miss Buchanan, byli *Broučci* tištěni s věnováním: mé drahé mateřské přítelkyni.

Karafiátovi *Broučci* jsou moderní autorskou pohádkou, zvířecí, alegorickou. V ní ale také navazuje na tradici folklórního vypravěčství (časová a místní neurčenost, opakování ustálených formulací – a bylo jaro, použití triády – trojího motivického opakování). Za objevně považujeme lyrické líčení přírody v proměnách roku, poetické zobrazení smrti. Poprvé do dětské literatury vstoupil nejednorozměrný hrdina, který také zlobí, vzdoruje. Je ale zvědavý. Karafiát plně respektuje dítě, což poznáme z živého dialogu, který je založen na sledu otázek

BROUČCI – PRO MALÉ I VELKÉ DĚTI

jakoby dítěte a trpělivých odpovědí těch, kdo malého *Broučka* vychovávají a připravují do života (Maminka, Tatínek, Kmotříček, Janinka). *Broučci* mají pozměněný cyklus života. Žijí v noci, ve dne odpočívají

skotskými, kostel za městem – v tom je zkušenost z Frankfurtu, kde reformovaný kostel stál za hradbami, protože město dle vestfálského míru bylo luterské. Opakování toho, o čem se kázalo, to autor *Broučků* zase poznal u svého kolínského chlebováře, továrníka Langena.

Karafiát ve svém díle zobrazuje harmonii vzájemných vztahů, akcentuje poslušnost k Bohu a k bližním. Vede k účtům k autoritám: *Brouček* rodičům vyká, líbá ruku jako projev úcty.

V *Broučcích* objevujeme také vzpomínky na četné typy lidí, s nimiž se autor setkával. Zázitky z přátelských, sousedských besed v Jimramově. Rodina *Broučka* a *Berušky* má 10 dětí (Karafiát pocházel z 10 dětí), jedna *Beruška* kulhala a běhala však přeci moc (obraz sestry diakonky Marie), role kmotra, který vedle rodičů odpovídá za výchovu dítěte dle křesťanských slibů. V Zlatohlávkovi zobrazil jimramovského Petra, který nechyběl na žádné svatbě ani žádném pohřbu.

Karafiát představuje i svůj poněkud konzervativní názor na roli muže a ženy. Muž má své poslání, povolání, žena pečuje o domácnost, odpovídá za chod rodiny, již se bezmezně obětuje. Proto *beruška* létá jen málo, je stále blízká domácímu krbu. Je to ona, kdo v kruté zimě vstává a přikládá poslední polínko do kamen. V epizodě setkání *Broučka* a *Verunky* naznačil Karafiát

úskalí soužití konfesně smíšených manželství. Ústřední postavou, v níž Karafiát zobrazil svůj životní úděl, je ale *beruška* Janinka. Žije v tichosti sama, je uznávanou autoritou společenství, rádkyní, ochránkyní hodnot, neordinovaným kazatelem, lékařem těla i duše.

Autor vychovává k účtům a lásce ke všemu stvoření. Dokladem toho je poetické zobrazení přírody, kterou Karafiát miloval. Učí lásku ke všemu živému a životu vůbec. Je přesvědčen o tom, že přírodu řídí Bůh, z jehož rukou má každý jedinec přijímat dobré i zlé. Žít život poctivě, nepromarnit své dny, být vděčný – to jsou nosné myšlenky Karafiátova díla.

Zdeněk Kovalčík

KDYŽ JSEM ŠEL PĚŠKY Z PEČEK DO BOŠÍNA, NEDALEKO HOŘÁTVE POZOROVAL JSEM REJ A SHON VŠELIJAKÝCH BROUČKŮ ZA PARNÉHO ODPOLEDNE A NOSIL ZÁRODEK SPISKU V HLAVĚ NĚKOLIK LET.

PAMĚTI SPISOVATELE BROUČKŮ – VZPOMÍNKA Z R. 1868

události v průběhu kalendářního roku nebo jednoho dne. V poetickém příběhu v 11 kapitolách sleduje čtenář život 3 generací *broučků* v průběhu sedmi let. Do vlastního příběhu nepatrných tvorů však autor vkládá jako intermezza samostatná vypravování: setkání se žlunou /II. kap./, didaktická pohádka o třech koťátkách /III. kap./, trojí návštěva chrámu /II., V., X. kap./.

Karafiátovi *Broučci* odrážejí autorovy životní vzpomínky, jak z dětství, tak i zkušenosti z cest. Děj je lokalizován do prostředí čisté přírody – do kraje Vysočiny (jalovec, vřes, tuhá zima), vinice připomínají Polabí i Porýní, pití čaje a nesení dvou knížek k bohoslužbě (zpěvník a Bible) jsou vlivy

ZPRÁVY

Vzpomínka na bratra Pražana

V prosinci minulého roku zemřel bratr Miloš Pražan (1922-2013) z NO Třebíče. Byl to člověk, který byl plně nasazen pro práci v naší církvi. Miloval ČCSH, byl dlouholetým předsedou rady starších. Jeho láska k církvi se projevovala pravidelnou účastí na biblických hodinách, bohoslužbách, i ostatních aktivitách třebíčského sboru. Jeho vztah k naší sborové budově, bývalé židovské synagoze se projevoval tím, že zde v duchodu téměř každý den prováděl turisty. Uměl o ní skvěle vyprávět, o celém tamějším židovském městě, jež je památkou UNESCO. Za dobu posledních dvou desítek let provedl a mluvil s tisíci turisty, nejen o synagoze, ale také o naší církvi. Miloval českou reformaci, Jednotu bratrskou, světovou reformaci. Miloval Hospodina v Kristu – dovedl se věnovat každému jednotlivci, s kterým se setkával. Škoda, že se nedožil toho, co se v Třebíči stane, že od 16. února již bude mít stálého duchovního pastýře. Vzpomínáme na něj s úctou a láskou. Za přátele a členy NO Třebíče P. M.

Malý princ v Litomyšli

V říjnu minulého roku byl našim hostem herec Vítězslav Marčík starší s originálně pojatým Komenského Labyrintem světa. Také Exupéryho Malý princ patří mezi díla, která stále inspiřují a vybízejí i k novým dramatickým zpracováním. To zatím asi poslední pochází z dílny Vítězslava Marčíka mladšího. Jedná se o divadlo jednoho herce, který s pomocí loutek a hudby vypráví o svém setkání s Malým princem. Srdečně vás na toto před-

stavení zveme do Husova sboru v Litomyšli na Touloucově náměstí v úterý 25. února v 17 hodin. Kromě samotného příběhu, který poznáme v jeho nejnovější divadelní podobě, bude jistě zajímavé i srovnání dvou hereckých generací Marčíků. Vstupné na představení je dobrovolné. A ještě jednu důležitou informaci bychom chtěli k tomuto pozvání připojit. Telefonické spojení na litomyšlskou faru Církve československé husitské bude od února jen na číslo 724 704 977.

NO v Litomyšli

Šestitýdenní setkávání

Světová organizace pro křesťanskou meditaci Vás srdečně zve na cyklus setkávání – kurz Úvod do křesťanské meditace, který se bude konat v kostele sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí každé úterý od 18.30 hodin od 11. února do 18. března. Témata setkání: 18. 2. John Main 25. 2. Kořeny tradice 4. 3. Kolo modlitby 11. 3. Opuštění sebe sama 18. 3. Meditace jako životní cesta Kurz vede učitel WCCM a kněz naší církve Vladimír Volráb. red

Liturgický seminář

Dovolují si pozvat všechny zájemce na 22. seminář liturgického zpěvu, který proběhne 21. února od 13 do 16 hodin v prostorách Církve husitské základní umělecké školy Harmonie v Praze 6-Dejvicích, Bílá 1. Účastnický poplatek: zdarma! Svou účast prosím potvrďte SMS na tel.: 603 309 363. Do SMS napište Vaše jméno a příjmení.

Marek Vávra

Postní duchovní obnova v Železně Rudě

V rámci zahájení postní doby (5.-8. 3. 2014) se uskuteční, již podruhé v naší diecézi, postní duchovní obnova. Začínáme na Popeleční středu udílením znamení pokání. Během setkání proběhne několikrát křížová cesta, bude zde příležitost k přijetí svátosti smíření a také se můžete těšit na oblíbené filmové exerciční večery. Cena za pobyt činí 400 Kč. V ceně jsou započítány i materiály k přednáškám, které povede bratr biskup Filip a jejichž hlavním tématem je verš z Lukášova evangelia „Nepřišel jsem volat k pokání spravedlivé, ale hříšníky.“ Přihlášky posílejte na e-mail biskup@plzenskadiocese-ccsh.cz.

Richard Ferčík, tajemník

Židovské muzeum zve

Zveme do pražského Židovského muzea na přednášku *Delegitimace Židovského státu*. V úterý 18. 2. v 18 h. Výzvy k odstranění Židovského státu přicházejí nejen ze strany krajně pravicových organizací, ale i těch radikálně levicových a islamistických. Přednášející vedle představení terminologie a charakteristiky hlavních aktérů delegitimace a demonizace Izraele poukáže i na různé strategie a projevy vážící se k tomuto fenoménu. red

Vlaštovky přiletěly do Nechanic

Jedna vlaštovka jaro nedělá, říká se. Myslím, že předjaří by ale mohla ohlašovat. Mohla by ohlašovat, že zimy a nepohody už bylo dost. Mohla by být znamením, že přichází teplo, pohoda, úsměv, radost...

Měli jsme u nás v Nechanicích „dlouhou zimu“. Naši náboženské obci chyběl pastýř-farář-duchovní. Scházeli jsme se pravidelně, ale jako bezdomovci, s velkými obtížemi. Díky ochotě a pohostinství našich kamarádek jsme nacházeli azyl v domácnostech. V nouzi poznáš přítele, říká se. Naše společenství kamarádů není veliké, ale je velmi pevné. Jsme tak zvaní „různostraníci“: jsou mezi námi lidé z Církve československé husitské, Římskokatolické církve, Církve bratrské i bezkonfesní, tedy vsutku ekumenická parta. Pokud byste očekávali, že když se řekne křesťanské společenství, půjde o jakési „obtěžující svíčekové báby“, pak se mýlíte. Nejenom modlitbami, ale tak trošku i „bojem“ jsme dosáhli svého a dočkali se. Vlaštovce moc podobný není, snad jen občasný černý „kabátek“ mu sluší stejně jako ptáčkovi jeho fráček.

Věříme, že náš nový bratr farář Mgr. Tomáš Altman z Hradce Králové bude, je, znamením přicházející pohody, úsměvu, radosti. „Otužilý“ je doufejme dost, čeká ho převeliká práce a služba.

V současné chvíli pracujeme na znovuotevření naší modlitebny v Žižkově ulici, kam vás všechny poprvé pozveme 18. března v úterý v 18.30 hodin na přednášku o islámu. Jakmile bude modlitebna zprovozněna, dovolíme si pozvat vás i na další naše setkání.

Anna Holínská

EKUMENA

ÚVAHY NAD SVĚTOVÝM DNEM MÍRU A MEZINÁBOŽENSKÝ DIALOG V RÁMCI BOHOSLUŽBY 20. LEDNA

Generální tajemník Světové rady církví Olaf Fykse Tveit reflektoval zprávu papeže Františka, která byla vydána při příležitosti Světového dne míru (pozn. Světový den míru je svátek Římskokatolické církve slavený 1. ledna. Býl zaveden v roce 1967. Byl inspirován encyklikami *Pacem in terris* a *Populorum progressio* papežů Jana XXIII. a Pavla VI.) a zúčastnil se 20. ledna 2014 bohoslužby v kostele St. Nicolas de Flue v Ženevě, na které se podíleli také církevní hodnostáři a zástupci židovských, muslimských a buddhistických společenství, která ve Švýcarsku působí. Bohoslužbu pořádaly ve spolupráci kanceláře organizace Spojených národů (a dalších mezinárodně působících organizací) a Římskokatolická diecéze Lausanne, Ženevy a Fribourgu. Ve svém projevu a v návaznosti na zprávu papeže Františka Dr. Tveit mluvil o potřebě spojení se s dalšími sestrami a bratry v Kristu tak, abychom všichni tvořili jednu rodinu – a následovali stejný cíl – a to společně usilování o mír a spravedlnost ve světě, který společně sdílíme. Touto řečí navazuje Dr. Tveit na motto desátého Valného shromáždění Světové rady církví, které se konalo v jihokorejském Pusanu, a kde zněla modlitba: Bože života, veď nás ke spravedlnosti a míru. Papež František ve zmíněném poselství píše zejména o tématu chudoby, míru, ekonomii, korupci a ochraně stvoření. Zamýšlí se nad chudými, nad mírem a nad stvořením z pohledu všeobjímajícího a významného slova: bratrství. To papež chápe jako základní rys člověka. „Bratrství je existenciální dimenzí člověka, jenž je vztahovou bytostí“, říká. Dokument se dále zabývá také otázkou ekonomiky a nutností přehodnotit dosavadní modely ekonomického rozvoje. Bratrství podle papeže plodí sociální mír, protože vytváří rovnováhu mezi svobodou a spravedlností, osobní zodpovědností a solidaritou, mezi dobrem jednotlivců a obecným dobrem.

Dle Světové rady církví a www.apha.cz

(Tam také ke stažení plně znění Poselství ke Světovému dni míru)

VÝNATEK Z APOŠTOLSKÉ EXHORTACE „EVANGELII GAUDIUM“ PAPEŽE FRANTIŠKA

Ne egoistické omrzlosti

Tak se utváří největší hrozba, kterou je „šedý pragmatismus všedního života církve, ve kterém všechno zdánlivě vychází z normality, zatímco víra je ve skutečnosti podřívána a degeneruje na zbytečnost“. Vytváří se tak záhrobní psychologie, která postupně transformuje křesťany v muzejní mumie. Zklamání realitou, církvi nebo sebou samými žijí v ustavičném pokušení přilnout k nasládlému a beznadějněmu smutku, který ovládne srdce jakožto „nejcennější d'áblův elixír“. Ač povolání k objasňování a sdílení života, nechávají se nakonec okouzlit věcmi, které plodí pouze vnitřní temnotu a ochablost a které oslabují apoštolský dynamismus. Vzhledem k tomu všemu si dovoluji opakovat: nenechme si ukrást radost z evangelizace!

Radio Vatikan

PROGRAM SVĚTOVÉ RADY CÍRKVÍ PRO MLADÉ DOBROVOLNÍKY – STEWARDS PROGRAMME 2014

Světová rada církví v těchto dnech začíná přijímat přihlášky mladých dobrovolníků, kteří se zúčastní zasedání Ústředního výboru, které se bude konat od 26. června do 10. července 2014 v Ženevě, ve Švýcarsku. Zájemci musí splňovat kritérium věku 18-30 let a hovořit anglicky. Před samotným zahájením zasedání se bude konat vzdělávací kurz, kde se dobrovolníci naučí základní dovednosti potřebné k hladkému průběhu jednání a také budou uvedeni do situace ve světové ekuméně. Cílem dobrovolníků stewardů je zajišťovat a distribuovat dokumentaci, pomáhat a asistovat členům Ústředního výboru během zasedání a řešit různé situace a úkoly, které se vyskytnou. Přihlášky přijímá Světová rada církví do 21. února 2014. Formuláře naleznete na webu Světové rady církví: www.oikoumene.org a poté zvolte část Press Centre/News. Dle webu Světové rady církví

Z ekumenického setkání v České Lípě (viz článek na první straně)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

SMÍŘENÍ

K získání tajenky tentokrát stačí vypsát si písmena označená oranžovou tečkou.

AŽDSLOPVCKXHIJCENDOINF
ĚSISWENKSKEÓVXSGÁVVR
ÝHBEYPORLOTIVEVLLNQKÍ
MKUJIEMBÁVGVČJAZZHSO

(Řešení z čísla 5: Radujte se a jásejte.)

Jana Krajčířiková

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6
Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervin Kukuczka, grafik: Milan Udržal tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz
Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9
Předplatné: F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz. Reklama: A.L.L. production, tel. 234 092 866, e-mail: martina.machackova@predplatne.cz

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

